

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ออนไลน์ ตุลาคม 2562

แหล่งเผยแพร่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

www.curriculumandlearning.com

พิมพ์ที่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, กรุงเทพมหานคร

หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์ จัดพิมพ์เพื่อส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

หนังสือ “การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน
เชิงสร้างสรรค์” เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอ
แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นต่อการแข่งขัน
เชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นรากฐานของการเป็นนักพัฒนา
นวัตกรรมในอนาคต

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง
ได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. ศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์	1
3. สมรรถนะที่จำเป็นต่อการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์	2
4. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ การแข่งขันเชิงสร้างสรรค์	4
5. บทสรุป	5
บรรณานุกรม	6

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ การแข่งขันเชิงสร้างสรรค์

1. บทนำ

โลกปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงซึ่งเป็นการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์ที่แต่ละประเทศจะต้องมีนวัตกรรมสินค้าและบริการของตนเองเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถแข่งขันได้ เพื่อหารายได้มาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ศักยภาพการแข่งขันของประเทศมีปัจจัยส่งเสริมมากมายหลายประการ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ ศักยภาพของประชาชนในประเทศที่ต้องเร่งพัฒนาตั้งแต่วัยเรียน

2. ศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์

ศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การใช้ความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่มีประโยชน์และตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ดีกว่าเดิม รวมทั้งเป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

3. สมรรถนะที่จำเป็นต่อการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์

สมรรถนะที่จำเป็นต่อการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์ที่ควรพัฒนาตั้งแต่วัยเรียนมีดังนี้

1. สมรรถนะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative skills) เป็นความสามารถในการนำความคิดสร้างสรรค์มาปฏิบัติให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่ได้

2. สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology skills) เป็นความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ มาใช้ในการออกแบบนวัตกรรม พัฒนานวัตกรรม เผยแพร่นวัตกรรมไปสู่กลุ่มเป้าหมาย

3. สมรรถนะในการทำงานร่วมกับบุคคลต่างสาขาวิชาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ (Multidisciplinary team working skills) เพราะการสร้างนวัตกรรมจำเป็นต้องใช้ความรู้หลายสาขามาสังเคราะห์เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน และใช้ทีมงานที่มีความหลากหลายมาสร้างสรรค์นวัตกรรม

4. **สมรรถนะในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ (Creative communication)** จะช่วยทำให้การสื่อสารนวัตกรรมไปสู่กลุ่มเป้าหมายมีประสิทธิภาพสูง เกิดการยอมรับนวัตกรรมได้ง่าย และรวดเร็ว

5. **สมรรถนะด้านการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)** เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมากที่จะต้องใช้ในการต่อยอดนวัตกรรมให้ทันสมัย ปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนของนวัตกรรม ด้วยกระบวนการวิจัย สมรรถนะด้านนี้จะช่วยทำให้นวัตกรรมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

**ประเทศจะแข่งขันได้
ประชาชนต้องมีศักยภาพ
และต้องพัฒนามาตั้งแต่วัยเรียน**

4. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีวิคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative thinking) และทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovation skills) โดยการบูรณาการความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนวัตกรรม (Innovation – based learning) มีแนวทางดังนี้

1. ลดการสอนเนื้อหาแบบแยกส่วน เพราะไม่เอื้อต่อการสังเคราะห์ความรู้มาสู่ idea ของนวัตกรรม ควรจัดการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงและบูรณาการ
2. เปิดพื้นที่นวัตกรรมในชั้นเรียน คือ ให้ผู้เรียนลงมือสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ที่ผู้เรียนสนใจ ผู้สอนทำหน้าที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระเข้ากับความสนใจของผู้เรียน
3. จัดให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกันผ่านเทคโนโลยีออนไลน์ เช่น การเรียนรู้และทำงานบนคลาวด์ (Cloud-based learning)

4. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน หรือเรียนรู้กับบุคคลอื่นที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง เพื่อเสริมทักษะการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น เปิดพื้นที่ co-working space ทั้ง online line และ off line

5. เสริมสร้างวิถีคิดของนักปรับปรุงและพัฒนา หรือวิถีคิดของนักนวัตกรรม คือ คิดหาสิ่งที่ดีกว่าเดิมอยู่ตลอดเวลา วิถีคิดที่ไม่อยู่กับที่ ต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และนำไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. บทสรุป

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการแข่งขัน **เชิงสร้างสรรค์** เป็นอีกโจทย์หนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่ต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่วัยเรียน เพราะสิ่งเหล่านี้จะติดตัวผู้เรียนไปตลอดเวลา ฝังอยู่ใน DNA ของผู้เรียน ที่ไม่ว่าผู้เรียนจะไปประกอบอาชีพอะไรในอนาคต จะสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมมาแข่งขันได้อย่างสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

- European Patent Office. (2019). *Competition and market potential*. Retrieved October, 10 from <https://www.epo.org/learning-events/materials/inventors-handbook/competition.html>
- Schwab, K. (2019). *The Global Competitiveness Report 2019*. Switzerland: World Economic Forum

ศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

มีปัจจัยส่งเสริมมากมายหลายประการ
หนึ่งในนั้นคือ ศักยภาพของประชาชนในประเทศ
ที่ต้องเร่งพัฒนาตั้งแต่วัยเรียน

